

Rafiq Yusifoğlu

ZAMANIN QATARI

GÖYƏRCİN

Əziz balalar, siz yəqin ki,
"Göyərcin"in kitabxanası seriyasından
çap etdiyimiz kitabları oxumusunuz.

Kitabxana işçilərinin, sinif
müəllimlərinin və tərbiyəcilərin arzu
və təkliflərini nəzərə alaraq fəsillər
haqqında yeni bir kitab yazıb çap
etmək qərarına gəldik. Arzu və
təkliflərinizi bize göndərməyi
unutmayın...

RƏSSAMLAR:

Ramil
Leyla

Rafiq Yusifoğlu

ZAMANIN QATARI

"Göyərcin"in kitabxanası
Bakı-2005

ÖN SÖZ - PROLOQ

Bu dünyada möcüzeli bir qatar var. Dünya yaranan günden üzü gələcəye yol gedir bu qatar. Neçə-neçə sərnişinler nəslə yola salıb o. Bir nəsil düşəndə başqa bir nəsil eyleşib bu qatara... Hərənin ömründə bir tale dayanacağı olur. Zamanın qatarı həmin dayanacağın çatanda insanın ömür yolu tükenir. Əbədiyyət qatarı isə dayanmadan yol gedir - keçmişdən üzü gələcəye...

Hər il bir qatarın bənzəyir. Hər fəsil bu qatarın bir vaqonudu: bahar, yay, payız və qış. Hər vaqonun üç kupesi var. Hər ay bir kupedi. Hər kupedə iyirmi səkkiz, ya iyirmi doqquz, otuz, ya otuz bir gün əyləşir. Gündürin içində saatlar, saatların içində dəqiqələr, dəqiqələrin içində saniyələr yol gedir. Zamanın qatarı ayları, illeri çəkib dönyanın bu başından o başına aparır...

FƏSİLLƏR

A daşdı, daşdı, daşdı,
Qar əridi, su daşdı.
Tumurcuqlandı meşə,
Baş qaldırdı benövşə.
A yandı, yandı, yandı,
Çöllər nura boyandı.
Az qalır ki, od yağı,
Gərek köçək yaylağa.

A düşdü, düşdü, düşdü,
Yarpaqlar yerə düşdü.
Soldu çöllər, yamaclar,
Çılpaqlandı ağaclar.
A dondu, dondu, dondu,
Şaxta geldi, su dondu.
Yağış dörnüb oldu qar,
Düzlər geydi ağ paltar.

DÖRD QARDAŞ

Yol üstündə dörd qardaş,
Tapdilar dörd karandaş.
Qırmızınızı Yay seçdi,
Yaşıl rəngi Yaz aldı.
Ağ rəngi Qiş götürdü,
Sarı Payız qaldı...

FƏSİLLƏRİN GÖZÜ

Günəş ana gülümşəyir,
Yerin köksündən ot çıxır.
Yazın gözü dumanlıdı,
Yayın gözündən od çıxır.
Meyvələr çoxdan dərilib,
Külək dolanır bağları.
Payızın gözü nəmlidi,
Qişın gözləri ağarıb...

YARPAĞIN YOLU

-Yarpaq qışda harda olur?
-Torpaqda.
-Yarpaq yazda harda olur?
-Budaqda.
-Neca qalxır bəs budaq
Yarpaqlar?
-Ağacların içi ilə
Yarpaqların yolu var...

BİRİNCİ VAQON - BAHAR

Bu vaqonun birinci kupesində Mart, ikinci kupesində Aprel, üçüncü kupesində isə May əyləşib... Qatar getdikcə Bahar vaqonunun sərnişinləri yaz nəgmələri oxuyurlar

QOY GƏLSİN

BAHAR YAZ DUMANI

Dağla yağıb qar,
Düzə yağıb qar.
Qoy gəlsin bahar,
Ərisin buzlar.

Dağda da çiçək,
Düzdə də çiçək.
Dərsin sevincək
Oğlanlar, qızlar.

Dağda da yonca,
Düzdə də yonca.
Gelib doyunca
Yesin quzular.

Dağda da yellər,
Düzdə də yellər.
Qoy gəlsin bahar,
Sevisin eller, -
Gülsün arzular...

MƏNİM İSTİ KÜLƏYİM

Bezdik daha
Qardan, buzdan.
Xəber gətir
Bize yazdan.

Mənim isti
Küleyim, əs!
Hava qızır,
Gülməyim bəs!?

Qanadında
Ruzi gətir,
Qişi apar,
Yazı gətir!

İLK BAHAR KİMİ

Yaz gələndə yamaclar,
Çəmənlər gülür üzə.
Zəminin ortasında
Lalələr dönür közə.

Ciçəklər budaqlara
Səpələnir qar kimi.
Məhəbbət də geləndə
Gəlir ilk bahar kimi.

İnsan bəxtəvər olur
Xəyallara dalanda.
Arzular qönçələyir
Qelbə sevgi dolanda...

ZOĞAL

ÇİÇƏKLƏYƏNDƏ

Ağaclar yuxusundan
Oyanmayıbdır hələ.
Meşədə sarı-sarı
Görünən nədir belə?

Bahar gəlibdir, tez ol,
Tİq-tıq, tıq-tıq.
Evindən eşiyə çıx,
Tİq-tıq, tıq-tıq.
Xoş xəbəri meşəyə
Deyirdi ağaçdələn.
Sanki ağacı deyil,
Baharin qapısını
Döyürdü ağaçdələn.

O tərəfə kənardan
Yaxşı-yaxşı bax, şair.
Sarı donlu yarpaqlar
Sarı simə oxşayırlar.

Bu gözəl mənzərəni
Görənин gedir huşu.
Zoğal ciçəkləridi
Meşənin qaranşusu.

Bu ciçəkdən reng alıb
Qaranquş döşü belkə?
Ta bulud çəke bilməz
Qızıl güneşi bərkə.

Ağaclarlardan ən əvvəl
Ciçəkləyen zoğaldı.
Senin zoğal dərmeyin
Ancaq payiza qaldı...

BU BAHAR

Bu bahar o bahara
Benzeməz bir gile də.
O, ayrı bir don biçib
Çiçəye də, gülə də.

Bu yaz dərdiklərimi
Dərəməmişdim keçən yaz.
Bu yaz gördüklərimi
Görmeməmişdim keçən yaz.

"Bahar elə bahardı"
Kim deyirse, düz deyil.
Nə bu yarpaq o yarpaq,
Nə bu göz o göz deyil.

ÖPƏ-ÖPƏ

Yaz yağışı budaqların
Çoxunu yuyur,
Qarlı qışdan miras qalan
Qoxunu yuyur.
Tumurcuğun qulağında
Sırğaya dönür,
Budaqların üreyindən
Qorxunu yuyur.
Oyan deyir, - qış uzunu
Yatdığın yetər.
Ağacların gözündəki
Yuxunu yuyur.
Yağış yağır, gülümsəyib
Boy atır Günəş.
Təbieti öpə-öpə
Oyadır Günəş...

YAĞİŞ YAĞANDA

Dağların üzərindən
Bir top bulud ötündü.
Birdən gurladı şimşək,
Düzenlərə, dağlara
Bahar sevinc gətirdi.
Yağış yağdı inci tek.
Çiçəklərin əlinde
Elə bil ki, çətirdi
Göbelək...

YAZ QARI

Gözəlləşib badamlar,
Gözəlləşib alçalar.
Baxıram sevinc ilə,
Budaqlara yağıb qar.

Səma necə ayındı,
Göydə bulud görünmür.
Günəş öz işindədi,
Bəs niyə qar ərimir?

Ağ don geyən budaqlar
Bir-birindən göyçəkdi.
Onların əynindəki
Qar deyil ha, çiçəkdi...

BAHARIN MƏKTUBU

Bahar məktub yazılbdır,
Xətti necə qəşəngdi.
Bu məktubun hər sözü,
Hər kəlməsi çiçəkdi.

O, quru budaqların
Üstündən yarpaq asıb.
Bize öz məktubunu
Yaşıl qələmle yazıb...

BAHARIN XALÇASI

Ötdü turac, açdı çiçək, gəldi yaz,
Dur çəməni seyr eləyək, ay Niyaz!
Lale, bənövşə səpilib hər yana,
Düzlərə bax, azca qalır cöl yanı!
Xalça hörürmü görəsən ilk bahar?
Hər ilmədə min ciçəyin rəngi var.
Lalelərin hər biri şəh dolçası,
Gör nə dəşəngdir baharin xalçası!

DİLİ AÇILIR

Ürək yamanca sevinir
İlk baharin gəlməsinə.
Vurulmuşam təbiətin
Hər sözüne, kəlməsinə.

Bahar körpə¹
tumurcuğun,
Yarpağın dilini bilir.
Sinesində inci yatan
Torpağın dilini bilir.

Danışır dərələr, dağlar,
Danışır düzələr, yamaclar.
Torpağın sözü deyilmiş
Otlar, çiçəklər, ağaclar?

Günəş güldükçə
bağların
Çiçayı, gülü açılır.
Nevaziş görəndə daşın,
Torpağın dili açılır...

YAĞIŞDAN SONRA

İlk bahar yağışıyla
Çimib cöl, çimib çəmən.
Ətrafi seyr edirəm
Öz kiçik pəncərəmdən.

Yağış kəsir, buludlar
Tərk edir göy üzünü.
Ciçəklər, yasəmənlər
Günə verir özünü.

BU DA BAHAR

Hələ qar eriməyb,
Quzum tapsın ot harda?
Kövşənlərdə ot azdi,
Yağış yağa, ot arta!
-Bu da bahar, quzunu
Apar çöldə otar da!

İKİNCİ VAQON - YAY

Bu vaqonun birinci kupesi lyuna, ikinci kupesi lyula, üçüncü kupesi isə Avqusta məxsusdur. İstidən nəfəs almaq olmur. Ona görə də pəncərələrin hamısı açıqdır... Yay isə ipisti nəğmələr oxuyur...

QARPIZ

SAĞ BULUDU

Susuzluqdan körpə otlar
Saralıbdır, solubdur.
Buludu sağ, külək xala,
Məmələri dolubdur...

Axşam qarpız kəsdilər,
Baxdım, ağızım sulandı.
Elə şirindi, dadı
Damağımda qalandı.

Soyuducudan çıxıb,
Buz kimidi, sərindi.
Dondurma tək ləzzətli,
Dondurma tək şirindi.

Qəşəng-qəşəng dilimlər
Çox gəlsə də xoşuma,
Çox yemirəm, qorxuram
Oyun aça başıma...

YAY KÜLƏYİ

Ləpələri sahilərə
Çıləyir ki, sərin olsun.
Ağacları yelpik kimi
Yelləyir ki, sərin olsun.

YAY NƏĞMƏSİ

Od töküür dilimdən,
Yayam, yayam, yayam mən!
Oxlarım qızmar şüa, -
Bir çekili yayam mən.
Gerək qoynu-quzunu
Yaylaqlara yayam mən.
Mən gələndə dağlara
Sanki xali serilər.
Çiçəkli yamaclarla
Bəzək olar sürlər.
Mən olmasam, yanına
Gelməzsiniz dənizin.
Lezzətin, dadını
Bilməzsiniz dənizin.
İnsan heniri üçün
Yaylaqlar qəribəsəyər.
Meşələr qəribəsəyər,
Oylaqlar qəribəsəyər.
Bilin mənim qədrimi,
Kef eləyin, dincəlin.
Gözəlliyyin örndə
Kobud qəlbələr incəlir.
Tanrıının göndərdiyi
Sovqatam mən, payam mən,
Yayam, yayam, yayam mən...

YAY YAĞIŞI

Quraqlıdan torpağımın
Dodaqları olub çat-çat.
Rəngi solğun ağacların,
Çiçəklərin dadına çat!
Yarananın buludlardan
Göndərdiyi pay yağışım, -
Yay yağışı.

Göz işığı gözləyən tək
Gözləyirik biz yolunu.
Suya həsrət yamaclardan,
Dağlardan sal öz yolunu.
Gözümüzü yolda qoyma,
Darixmişiq, ay yağışım, -
Yay yağışı.

Dərman kimi, məlhəm kimi
Dərələrə, dağlara yağ.
Kövşənlərə, zəmilərə,
Çəmənlərə, bağlara yağ!
İslanmış torpaq etrini
Hər tərəfe yay, yağışım, -
Yay yağışı!

YAY

Qupqurudur, çat-çat olub dağ-dərə,
Od ələnir sanki günəşdən yerə.
Harda qalibdir baharin leysanı?
Qorxuda bilməz od-alov insanı.
Göstərəcəkdir el üçün hey hüner,
Od qabağında çalışan fəhlələr.

Nə olsun ki, gəlir yay,
Kəndimizden axır çay.
Heç nə vecimə deyil,
İsti olsa, çimərəm.
Gel sən də çim, ay oğlan,
Qorxma, evdə demərəm.

BIÇİNÇİLƏR

Otların arasından
Dəryaz şütüb keçir.
Qızmar günəş altında
Biçinçilər ot biçir.

Bir xala su daşıyır
Onlara sənək-sənək.
Yavaş-yavaş əriyir
Allı-güllü biçənək.

Dəryazlar xışıldadır
Otları külək kimi.
Şəfəqlərin altında
Parlayır şimşek kimi.

Yoncaların xoş etri
Doldurubdur kövşəni.
Necə qəşəng ot çalır,
Görürsənmi Rövşən?

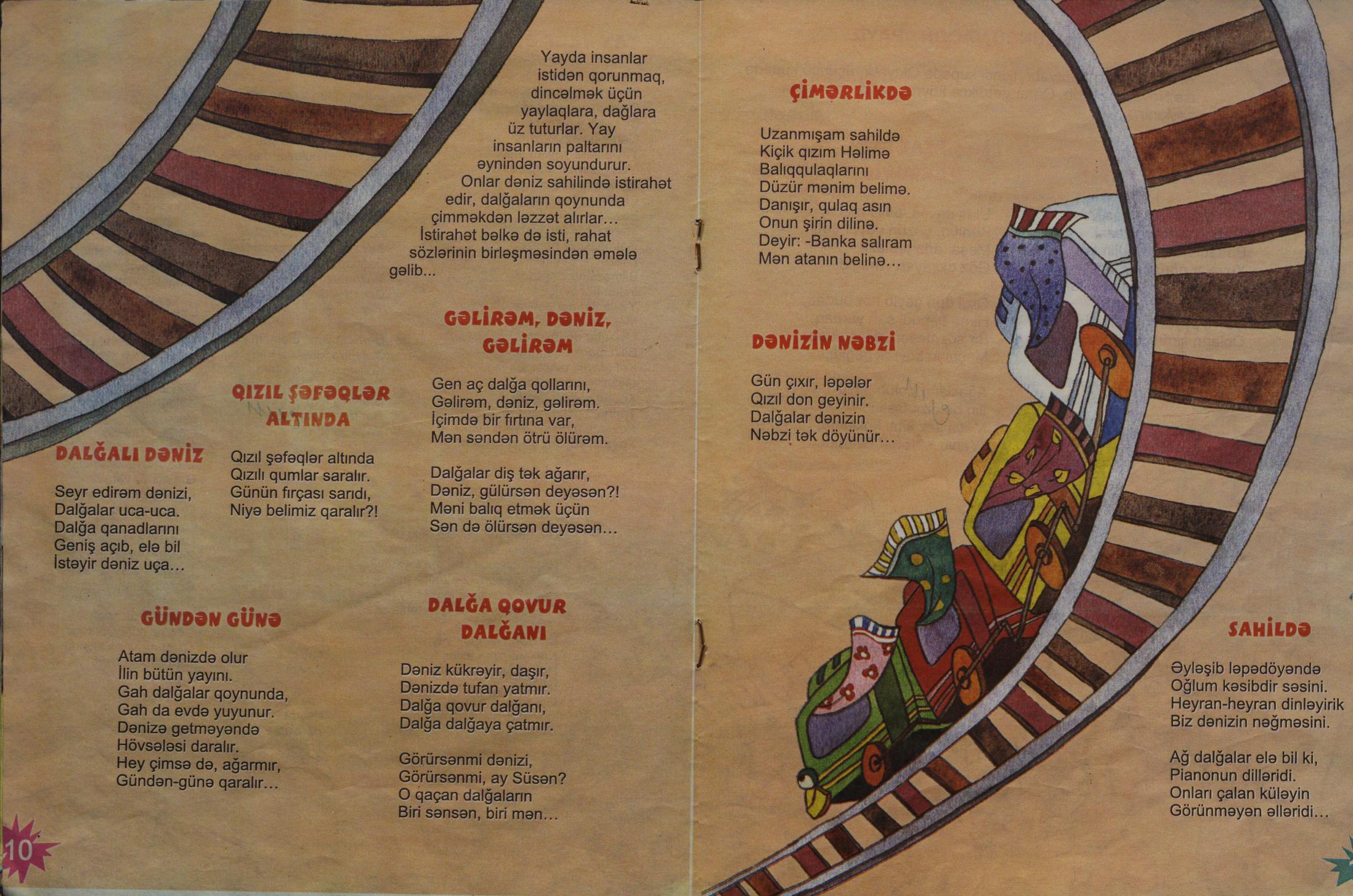
O çox sevir zəhməti,
Gel açıđı vərə bax.
Atasından öyrənib
Ot biçməyi bu qoçaq.

Dərişi tunc kimidir,
Bərkdir ovçunun içi.
Elə bil işlədikcə
Çoxalır onun gücü.

Otların arasından
Dəryaz şütüb keçir.
Qızmar günəş altında
Biçinçilər ot biçir.

ARZUNUN ARZUSU

Yay ola,
Çay ola.
Qonşuda
Toy ola.
Çayda
Üzəsen,
Toyda
Süzəsen...

DALĞALI DƏNİZ

Seyr edirəm dənizi,
Dalğalar uca-uca.
Dalğa qanadlarını
Geniş açıb, ele bil
İsteyir dəniz uça...

GÜNDƏN GÜNE

Atam dənizdə olur
İlin bütün yayını.
Gah dalğalar qoynunda,
Gah da evdə yuyunur.
Dənizə getməyəndə
Hövsəlesi daralar.
Hey çimsə də, ağarmır,
Gündən-güne qaralır...

QIZIL ŞƏFƏQLƏR ALTINDA

Qızıl şəfəqlər altında
Qızılı qumlar saralır.
Günün fırçası sarıdı,
Niyə belimiz qaralır?!

Yayda insanlar
istidən qorunmaq,
dincəlmək üçün
yaylaqlara, dağlara
üz tuturlar. Yay
insanların paltarını
əynindən soyundurur.
Onlar dəniz sahilində istirahət
edir, dalğaların qoynunda
çimməkdən ləzzət alırlar...
İstirahət bəlkə də isti, rahat
sözlərinin birləşməsindən əmələ
gəlib...

GƏLİRƏM, DƏNİZ, GƏLİRƏM

Gen aç dalğa qollarını,
Gəlirəm, dəniz, gəlirəm.
İçimdə bir firtına var,
Mən səndən ötrü ölürem.

Dalğalar diş tək ağarır,
Dəniz, gülürsən deyəsən?
Məni balıq etmək üçün
Sən də ölürsən deyəsən...

DALĞA QOVUR DALĞANI

Dəniz kükreyir, daşır,
Dənizdə tufan yatırır.
Dalğa qovur dalğanı,
Dalğa dalğaya çatırır.

Görürsənmi dənizi,
Görürsənmi, ay Süsən?
O qaçan dalğaların
Biri sənsən, biri mən...

ÇİMƏRLİKDƏ

Uzanmışam sahildə
Kiçik qızım Həlimə
Balıqlulaqlarını
Düzür mənim belimə.
Danışır, qulaq asın
Onun şirin dilinə.
Deyir: -Banka salıram
Mən atanın belinə...

DƏNİZİN NƏBZİ

Gün çıxır, ləpələr
Qızıl don geyinir.
Dalğalar dənizin
Nəbzı tək döyüñür...

SAHİLĐE

Əyləşib ləpədöyəndə
Oğlum kəsibdir səsini.
Heyran-heyran dinləyirik
Biz dənizin nəgməsini.

Ağ dalğalar ele bil ki,
Pianonun dilləridi.
Onları çalan küləyin
Görünməyən əlləridi...

ÜÇÜNCÜ VAQON - PAYIZ

Birinci kupedə Sentyabr, ikinci kupedə Oktyabr, üçüncü kupedə isə Noyabr əyləşib. Qatar getdikcə kövrək payız nəgmələri səslənir...

SİRR AÇAN PAYIZ

Son bahar yelleri əsir,
Torpağı bəzəyir xəzəl.
Budaqlarda gizlədilmiş
Yuvalar görünür gözə.
Yarpaq düşən kimi quşlar
Xəzələ qoşulub uçur.
Çünki payız gələn kimi
Onların sərrini açır...

MEŞƏ SAZ KİMİ KÖKLƏNİB

Ulaş qayım, palid mətin,
Könlün, gözün doyar çətin.
Meşə ana təbiətin
Göz oxşayan varağıdı.

Qızıl don geyib hər budaq,
Himə bənddi sarı yarpaq,
Bir söz desən, ağlayacaq
Meşənin kövrək çağıcıdı.

Ağacların dolub gözü
İlin bu qızıl fəslində.
Meşə saz kimi köklənib,
"Yaniq Kərəmi" üstündə...

NƏ ÜÇÜN

-Nə üçün payızda
Solur yarpaqlar?
-Soyuğun qurbanı
Olur yarpaqlar.
Torpağın istisi
Çatmir budağa.
Yarpaqlar budaqdan
Enir torpağa.

HARDAN BİLİR

-Ata, niyə saralıb
Ağacların budağı?
-Nə var bunu bilməyə,
Oğlum, payızdır axı!
Sarı don geyinibdir,
Yenə yaşıł yamaclar.
-Payızın geldiyini
Hardan bilir ağaclar?

QIŞA HAZIRLIQ

-Niyə çilpaq qoyursan
Bu uca badaqları?
Ay payız, sən nə üçün
Tökürsən yarpaqları?
-Ağaca xeyir gəlməz
Bu saralmış xəzəldən, -
Qışa hazırlayıram
Mən onları əzəldən.
Yarpaqlı ağacların
Budağına yağsa qar,
Ağırlıq edib bir-bir
Budaqları sindirən...

PAYIZDA

Bir lətifə dəniş bize,
Qoy doyunca gülək, nənə!
Toxumları dağıt düzə,
Çöllər boyu gül ək, nənə!

Hürkütməyin turacları,
Yuxu tutub yamacları.
Soyundurub ağacları
Layla çalır külək nənə...

YERƏ XƏZƏL DÖŞƏYİR Kİ...

Yenə çekib payız qosun,
Elçisidi payız qışın.
İstəyir göydən düşəndə
Qış qorxudan üzülməsin.
Yerə xəzəl döşəyir ki,
Qar dənəsi əzilməsin...

PAYIZIN GÖZ YAŞLARI

Soyuyubdur havalar,
Boş qalıbdır yuvalar.
Yarpaqlar soluxsuyub,
Ağaclar doluxsunub.
Dəyişib libasını
Gör neçə yaşıł budaq.
Ağlayacaq ağaclar,
Göz yaşı yarpaq-yarpaq
Ələnəcək torpağı,
Yarpağa bax, yarpağa.
Süpürcək onları
Bir süpürgəçi xala.
Dolduraraq xarala
Toplayacaq bir yerə.
Sonra da od vuracaq,
Bir kənardə duracaq.
Ömrün ötən günləri
Düşəcəkdir yadına.
Qızınacaq ağaclar,
Qızınacaq budaqlar
Qızınacaq böyükler,
Qızınacaq uşaqlar
Göz yaşının oduna...

PAYIZDA

Uşaqların hamısı
Yollandılar meşəyə,
Meyvə yişinlər deyə.
Əzgil ağacına bax,
Üstündə yox bir yarpaq.
Ancaq budaqlarında
Nə qədər eżgil qalıb.
Hamı dərib payını,
Balaca Yazgül qalıb...

PAYIZ PAY ÜZ

Fəsillərin gözəli
Son bahardı
Payızdı.
Oğlum girdi bağçaya
Budaqlardan
Pay üzdü...
Ağacların budağı
Doludur meyvə ilə.
Deyirəm: -Bəlkə payız
Pay üz deməkdir elə?!

NİFTALI

Payız yetişən kimi
Gedir bağa Niftali.
Səhərdən axşamacan
Yığır ərik, şaftali.

Gör nə zirək uşaqdır,
Əlini olmur görmək.
O, məhsul yiğimina
Ürəkdən edir kömək.

PAYIZ LÖVHƏSİ

Payız yenə qonaq gəlir,
Göylər qaralıb, qaralıb.
Ağacın yarpaq gözünün
Kökü saralıb, saralıb.

Bu sarılıq hardan geldi,
Tutqundur üzü dünyanın.
Bu sarılıq beş-on güne
Tutacaq düzü-dünyanı.

Elə dolub ki, buludu
Ovunduran kim olacaq?
Beş-on güne bu yarpaqlar
Sarı-sarı sim olacaq...

PAYIZLA QIŞIN GÖRÜŞÜ

Göy bulud ələyiyle
Ələyir dumağ qarı.
Hələ canı istidir
Əridir torpaq qarı.
Bir şey başa düşmürəm,
Bu qar, yoxsa yağışdı?
Yerə baxıram payız,
Göyə baxıram qışdı...

PAYIZ

Çən yiğilib indi uca dağlara,
Gəldi payız bağçalarla, bağlara.
Çöldə çiçəklər saralıb soldular,
Bağda xəzəllər nə qədər boldular!
Yarpağını tökdü ağaclar yerə,
Sapsarı paltar geyinib dağ-dərə...

TƏBİƏTİN RƏNGLƏRİ

Atam deyir ki, payızdı
Fəsillərin qəşəngi, -
Seyr edəndə sevinirsən
Meşələri, bağları.
Ancaq daha təbietin
Qurtarıb sarı rəngi,
Sabah ağla bəzəyəcək
Düzenləri, dağları.

DÖRDÜNCÜ VAQON - QIŞ

Qatar qarlı düzlərdən keçir. Hava bərk soyuqdu. Ancaq bu nə Dekabrin, nə Yanvarın, nə də Fevralın vecinə deyil... Dördüncü vaqon qış bəmbəyaz rəngdədi... Qış nəgmələri adama ləzzət eləyir...

QIŞ NƏ VAXT GƏLƏCƏK

-Ata, qar niyə yağmır?
-Oğlum, qışda yağacaq.
Yenə də çöller, düzlər
Geyinəcək ağappaq.
Qarla oynayacaqsan
Sən də elində əlcək.
Oğlum deyir: -Ay ata,
Bəs qış nə vaxt gələcək?

BİR GECƏNİN İÇİNDE

Qış dəcəldir yamanca,
Yerə vurur keçəni.
Axşam bele deyildi,
Kim ağardıb küçəni?

Dağlar da ağ geyinib,
Yamaclar da, düzlər də.
Bu gün çoxlu sevinc var
Baxışlarda, üzlərdə.

Mən həyranı qoyubdur
Qarın qışın hüneri.
Bir gecənin içinde
Ağardıbdır hər yeri.

QATAR İLƏ GƏLƏN QIŞ

Dayanmışam vağzalda
Şimaldan qatar gəlir.
Vaqonların üstündə
Ay can, ay can, qar gəlir.
Uşaqların səs-küyü
Sevinçdənmi yüksəlib!?
Qəribədir, bu il qış
Qatara minib gəlib...

QALXAN KİMİ

Saxta at oynadanda
Soyuqdan buz bağlar su.
Donan onun üzüdü,
Buz altında çəğlər su.
Balığın nə vecinə
Qışın şaxtası, qarı?
Suyun üzü özünü
Şaxtaya qalxan edib,
Qoruyar balıqları...

QAR YAĞANDA

Yağır sahilə,
Yağır dənizə.
Elçin balkondan
Baxır dənizə.
Sahilə yağır,
Sahil ağappaq.
Dənizə yağır,
Əriyir ancaq.
Götür-qoy etdi
Elçin bir qədər.
Torpaq dənizdən
Soyuqdur məgər?!

SOYUQ

Çöllər geyinir ağ paltar,
Ələndikcə düzlərə qar.
Əllərimi üşütse də,
Soyuqda bir təmizlik var.

Külək öpür adamların
Yanağını sevə-sevə.
Soyuğa bax, həyətdədi,
Çağırıram, gəlmir evə.

ŞƏHƏRƏ QAR YAĞIR

Buludlar aramsız
Yerə qar səpələr.
Ağ geyib dərələr,
Ağ geyib təpələr.
Maşınlar şüfüyür
Belədən beləyə.
Alovlu nəfəslər
Qarı su eləyər.
Yağsa da səhərdən,
Qar qalmır səhərdə...

QIŞ QIŞ KİMİ KEÇMƏSƏ

Qışın vari qaridi,
Yazın vari baridi.
Yelli qış, dumanlı yaz
Olanda üzlər gülər.
Qış qış kimi keçməsə,
Bahar neyleyə bilər?
Ağacların budağı
Qirov tutubsa əger,
İl bərəkətli gəlir,
Bol olacaq bar-bəhər.
Əyilməsə budaqlar
Qarın ağırlığından,
Payızda əylərmi
Barın ağırlığından?

ŞAXTA BABA VƏ ÇAY

O qədər atılıb düşdü ki,
Fasiledə çay istədi
Şaxta baba.
Əger içsən, əriyərsən,
Çay istidi, Şaxta baba.

QAR ADAM

Ayqar adam, qar adam,
Gəl incimə Qaradan.
Mən çöldə üşüyürəm,
Əriyirsən evdə sən.
İkimizin dostluğu
Tutmayacaq deyəsan

ULDUZ YAĞIŞI

Lopa-lopa qar yağır,
Uşaqlar göye baxır.
İşqılanır dağ-dərə,
Çöllər, düzlər ağappaq.
Gursel deyir: -Ay ata,
Ulduz yağır, göye bax!

PƏNCƏRƏDƏN BAXIRAM

Pəncərədən baxıram,
Lopa-lopa yağır qar.
Sanki ağ kəpənəklər
Uçub yerə qonurlar...

QIŞ

Saxta soyuducunu
İşə salıb elə bil.
Göllərin üzərinə
Şüşə salıb elə bil.
Sanki qaymaqlayıbdır,
Seyr elə buzlu suyu.
Toxunma, əlin donar,
Qaymağı buzdu suyun...

**İbtidai sinif şagirdləri
və məktəbəşədər
azyaşlı uşaqlar üçün
aylıq jurnal**

1958-ci ildən çıxır

Təsisçi:
Azərbaycan Gənclər İttifaqı

Bəş redaktor:
Rafiq Yusifoğlu

Redaksiya heyəti:

Hüseyn Abbaszadə
Yusif Hüseynov
Xanımına Əlibəyli
Ağacan Əhmədov
Ənvar Qarayev
Zahid Xəlil
Cahangir Məmmədov
İlyas Tapdıq

Məsul katib:
 İlqar Mehdiyev

Bədii redaktor:
Arif Hüseynov

Dizayner-rassam:
 Leyla Salanova

Redaksiyanın ünvani:
Bakı - AZ 1146,
Mətbuat prospekti,
529-cu mahallə,
Telefon 439 08 53

Cəpə imzalığı: 15.07.05
Sifariş 3418
Tiraj 1500
Kağız formatı 60/90 1/8
Çap vəroqə 2,5
Hesab-nşr vəroqə 3,93
Ofset üsulu ilə çap olunub

Bakı
“Azərbaycan” nəşriyyatının
mətbəesi

Lisenziya № 022328

NİYƏ YAĞIR, NİYƏ ƏRİYİR?

Qar yağır ki, hər tərəf
Ağ olsun, təmiz olsun.
Əriyir ki, suyundan
Çay dolsun, dəniz dolsun.
Qar yağır ki, sürüşək,
Şənlik edək, gülüşək.
Əriyir ki, yerində
Bitsin əlvən gül-ciçək

BUZ

Şaxta şiddət elədi,
Buz çoxaldı, buz artı.
Qiş yağışın yerinə
Qar elədi, buz atdı.
Adəmi çırprı yerə,
Elə bil ki, buz atdı!
Çıxdım onun üstünə,
Məni yerə uzatdı...

QAR YAĞANDA

Qar yağan zaman
Kefim saz olur.
Tutqun havada
Şaxta az olur.
Açıq olanda
Göylərin üzü
Ayaz qılinc tək
Doğrayır bizi...

QAR YAĞIR

Qar yağır narın-narın,
Qar yağır xırda-xırda.
Ayağımın altında
Başlayır xırthahırtı.

Qar yağır noğul-noğul,
Qar yağır ulduz-ulduz.
Bir qar topu düzəlddim,
Əllərim oldu bumbuz.

Qar yağır inci-inci,
Qar yağır lopa-lopa.
Yağır Şaxta babanın
Saqqalından, üzündən,
Gözündən qopa-qopa.

Qar ələyir Qiş nənə,
Dağı, düzü bəzəyir.
Meşədə yokaları
Onun özü bəzəyir.

Qar yağır əlek-əlek,
Qar yağır xəlbir-xəlbir.
Düzənlərin, dağların
Sən də seyrinə gəl bir!

Bax, çöllər yazılmamış
Varaq kimidir elə.
Təzə il qüdrətini
Göstərməyibdir hələ.

Təzə il dağ qoyacaq
Uca dağın üstünə.
Yazacaq öz sözünü
Ağ varağın üstünə...

SON SÖZ - EPILOG

Zamanın qatarı bir an da olsun
dayanmır. Bu qatar ox kimi şütyürək
gah gül-ciçəkli yazın, gah qızmar yayın, gah
qızıl pyızın, gah da qarlı-şaxtalı qışın içindən
keçir. Fəsillər dəyişdiyi kimi nəsiller də deyişir,
Ele buna görə də dünya gündən-güne təzelənir,
gözəlləşir...

TƏBİƏTİN DÖRD KEŞİKÇİSİ

-Gülləri, çiçəkləri
Niyə qəməgin edirsən?
Səndən ki,
doymamışq,
Bahar, hara gedirsən?
-Gedirəm ki, yay gəlsin,
Qızlar çıxsın yamacı.
Çimərliklər, yaylaqlar
Qərəbsəyib yamanca.
Ələnsin çölə, düzə
Günəşin gur işığı.
Buz bağlamış dağların
Açılsın qırışıqi.
-Təzə qızıb canımız,
Hara gedirsən, a yay?
-Gedirəm payız gəlsin
Əlində yüz sovgat, pay.
Qızıllansın ağaclar,
Meşə kövrəlsin bir az.
Həmişə deyib-gülmək,
Çalıb-oynamaq olmaz.

-Saralmış yarpaqları
Hey yiğib, yiğışdırıb,
Payız, hara gedirsən?
-Astanada qış durub...
Gedirəm ki, o gəlsin,
Hər yana qar ələsin.
Təbiəti ağappaq
Bir örtükle bəlesin.
Torpaq yorulub yaman,
Dincəlməkçün gələn yaz,
Qar yorğanın altında
Yatıb dincəlsin bir az.
-Ay qış, hara gedirsən?
Soruşub köks ötürdüm.
Gedirəm bahar gəlsin,
Mən növbəmi bitirdim...
Bahar, Yay, Payız və Qiş
Biz dörd qardaş, dörd fəsil,
Keşiyini çəkirik
Təbiətin müddəsil...

KİTABIN İÇİNDƏKİLƏR

ÖN SÖZ.....	4
BAHAR NƏĞMƏLƏRİ.....	5-7
YAY NƏĞMƏLƏRİ.....	8-11
PAYIZ NƏĞMƏLƏRİ.....	12-15
QIŞ NƏĞMƏLƏRİ.....	16-18
SON SÖZ.....	18

GÖYDARCİN

3000 manat

